

DIEVČA
Z
ATRAMENTU
A
HVIEZD

*Kiran Millwood
Hargrave*

COO
BOO

Dievča z atramentu a hviezd

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.cooboo.sk

www.albatrosmedia.sk

Kiran Millwood Hargrave
Dievča z atramentu a hviezd – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

DIEVČA
Z
ATRAMEŇTU
A
Hviežd

*Kiran Millwood
Hargrave*

*

*

*

*

*

*Hviezde Sabine Karerovej
na $28^{\circ} 36' 50'' S$, $77^{\circ} 12' 32'' V$*

*a všetkým, ktorí mi pomohli preniesť atrament na papier
na $51^{\circ} 45' 7'' S$, $1^{\circ} 15' 28'' Z$*

*

*

*

*

*

*

*

*

Braque

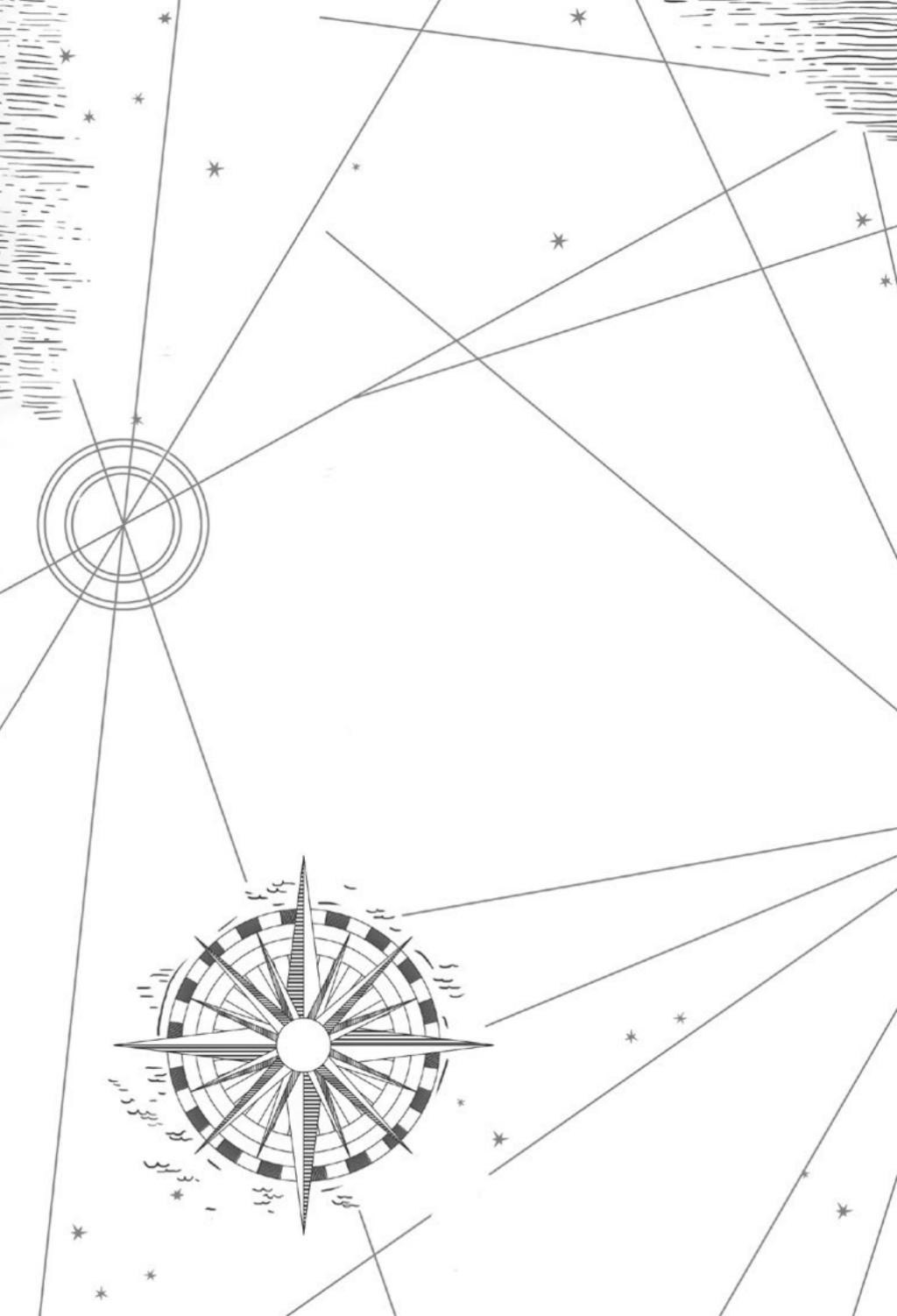
OSTROV JOYA

Gromera

zemepisná šířka $28^{\circ} 05' 36''$ S

zemepisná délka $17^{\circ} 06' 35''$ Z

10 20 30 40 50

KAPITOLA PRVÁ

Krkavce vraj prileteli na Joyu presne v ten deň, keď dorazil guvernér. Všetky menšie lietavce sa stiahli na more, preto na ostrove nie sú nijaké spevavé vtáky, len obrovské rozčuchrané krkavce. Kedysi som ich pozorovala, ako sedia na strechách ako zlé znamenia, a prižmúrenými očami som ich premieňala na pinky a čížiky, ktoré ocko vedel kresliť nasepamäť. Keď som sa dosť snažila, mala som pocit, že ich počujem spievať.

„Ocko, prečo všetky spevavé vtáky odleteli?“ vypytovala som sa dookola.

„Lebo mohli, Isabella.“

„A čo vlky? A jelene?“

Ockova tvár sa zachmúrila. „Možno pre ne bolo more lepšia voľba než miesto, odkiaľ utekali.“

Často mi rozprával o malej bojovníčke Arinte, o časoch, keď Joya bývala mýtickým plávajúcim ostrovom, no o vlkoch alebo odlietajúcich vtákoch odmietal hovoriť. Lenže ja

som sa vypytovala ďalej, až kým som jedného dňa odpovede nenašla sama.

To ráno bolo ako každé iné.

Prebudila som sa v úzkej posteli, práve keď vychádzajúce slnko začalo vrhať svetlo na hlinené steny izby. Vo vzduchu sa vznášal zápach pripálenej kaše. Ocko musel byť hore už hodiny, pretože ohriať na ohni ťažký hlinený hrniec trvá poriadne dlho. Počula som našu sliepku Lalu, ako šramotí pred izbou a hľadá tam omrvinky. Mala trinásť rokov ako ja, ale pre sliepku to je – na rozdiel od človeka – pokročilá staroba. Perie mala sivé, náladu čiernu a nášmu kocúrovi Pepovi naháňala strach.

Len čo som si ponaťahovala ruky, zaškvíkalo mi v bruchu. Pep ležal rozvalený na mojich nohách, a keď som si sadala, nahlas zamraučal.

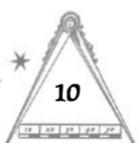
„Už si hore, Isabella?“ zavola ocko z kuchyne.

„Áno... dobré ráno, oci.“

„Kaša je na stole. A nielen tam, keď sa to tak vezme...“

„Už idem!“ vyslobodila som si nohy a uhladila Pepovi kožúšok, lebo po noci mu srsť stála na všetky strany. „Prepáč, Pep.“ Zapriadol a zavrel zelené očká.

Nad umývadlom pri okne som si opláchla tvár a vyplázila jazyk na svoj odraz vo vyleštenom plechu nad Gabovou posteľou. Uhladila som mu perinu, ktorá bola sice každým dňom viac a viac zaprášená, ale pravidelne ustielaná. Pri jeho vankúši sa končilo naše hlasové spojenie – dlhý tenký žliabok, ktorý nám otec vyryl do stien a do stropu. Keď sme

k nemu pritisli pery a niečo zašepkali, niesol naše hlasy, takže sme sa mohli rozprávať, hoci sme boli každý vo svojej posteli na opačnom konci izby.

Tri roky. Prešli už tri roky odvtedy, čo som tam sedela a v ruke zvierala horúcu dlaň svojho dvojčaťa, ktoré sa vystriatio do noci ako sfúknutá svieca.

Stále som si ho však dokázala pričarovať. Tak ľahko, ako som sa vedela nadýchnuť.

Začať deň smútkom by ničomu neprospeľo. Vyhnila som tieto myšlienky z hlavy a obliekla som sa do školy. Šaty mi boli rovnako veľké ako pred šiestimi týždňami. Moja najlepšia kamarátka Lupe sa mi bude smiať. *Stále najmenšia z triedy!* povie.

Rýchlo som si zaplietla strapaté vlasy a dúfala, že si ocko nevšimne, že som si ich celé leto nerozčesala. Pep sa váľal po posteli, ale oblečená v uniforme som ho nesmela pohľadkať – *señora* Felizová, moja učiteľka, potom zo mňa zakaždým podráždene Oberala hrdzavé chlpy.

Odhrnula som záves, ktorý mi slúžil ako dvere do izby, a opatrne som prekročila Lalu, ktorá zakotkodákala, pretože som jej rozprášila kôpku omrviniek. Prižmúrila kalné oči, dobla ma do členka a hnala sa za mnou do hlavnej miestnosti, kde sme jedli, rozprávali sa a plánovali dobroružstvá.

Na veľkom stole z borovicového dreva stála misa s černejej kaše, obložená haldou máp. Ďalšie mapy boli pripnuté na stenách a len zašušťali, keď som okolo nich preletela ako meluzína.

Každé ráno som po hárkoch papiera cestovala prstom a sledovala, ako sa strieborný pigment riek Afriku stretáva s tými ægyptskými, ako Ägypt prilieha ku krvke Európskeho zálivu, akoby jedna ruka tlačila cez more druhú. Na proti viselo hrubé pobrežie Amriky s oceánskymi prúdmi, ktoré ju obmývali. Mapa bola plná zvláštnych, ohromujúcich názvov: Zamrznutý kruh, Miznúci trojuholník, Blankytné more... Papier bol zafarbený krásnou sýtou modrou a prúdy znázornené kontrastnými niťami. Ocko na ne použil ihlu tenučkú ako vlások – zlatou niťou vyšil Blankytné more, čiernu Trojuholník a bielu Zamrznutý kruh. Za východným pobrežím sa však všetko končilo. Prázdnnotu pretínało jediné slovo.

Inkognito. Nepoznané.

Ockovo sklamanie som z dávno zaschnutého atramentu bezmála cítila. Vinou nepriaznivých slapových prúdov sa z poslednej cesty musel predčasne vrátiť na Joyu a do tej divokej diaľavy sa do príchodu guvernéra na náš ostrov nestihol znova výdať.

Guvernér Adori uzavrel všetky prístavy a z lesa, ktorý sa rozprestiera od pobrežia k pobrežiu a našu dedinu oddeluje od zvyšku ostrova, urobil hranicu, za ktorú vyhnal každého, kto sa búril proti jeho vláde. Odrezal tak Gromeru od zvyšku Joye a navyše dal v lese vysadiť husté trňové kroviny a umiestniť tam obrie zvony, ktoré mali stráže varovať, keby sa niekto pokúsil tadiaľ preniknúť. Nikdy som ich nepočula zvoníť.

Bolo mi jasné, že ocko sníva o tom, ako zaplní prázdnne miesta na amrických mapách, no ja som viac než čokoľvek *

iné na svete chcela prekonať lesnú hranicu a zmapovať Zabudnuté územie, ktoré leží za ňou. Nikdy som mu to však neprezradila.

Len jedna mapa zachytávala celý náš ostrov a tá visela v ockovej pracovni. Volala som ju mamkina mapa, pretože sa celé generácie dedila v jej rodine, možno už od čias Arinty, teda tisíc rokov. To, že ocko bol kartograf a mamkinou jedinou rodinnou pamiatkou bola mapa, som vždy vnímala ako znamenie, že boli stvorení jeden pre druhého.

Každý z nás si na koži nesie mapu vlastného života, v spôsobe chôdze, dokonca aj v tom, ako rastie, často hovorieval ocko. Vidíš, ako mi zápästím prúdi čierna krv, a nie modrá? Tvoja matka vždy tvrdila, že je to atrament. Som kartograf celým svojím srdcom.

„Prines, prosím ťa, džbán,“ zaznel otcov hlas, až som sa zľakla a poponáhľala som sa naspať do izby.

Pritiahla som si stoličku ku skrini, z vysokej poličky som opatrne zložila džbán a postavila ho na stôl vedľa kaše. Mal zelenú farbu lesa a bol výnimočný, pretože to bol posledný mamin výrobok. Používali sme ho len prvý školský deň, na narodeniny a na sviatky. Ocko ho nechával mimo dosahu a umýval ho dôkladnejšie než čokoľvek iné.

Niekedy som si na mamu spomenula – tmavookú, väčšinou usmievavú, voňajúcu čierну hlinou, s ktorou pracovala, keď pre dedinčanov vyrábala hrnce a pre guvernéra jemnú keramiku. Možno som si ju len vysnívala – ako spevavé vtáky.

„Dobré ráno, drobček.“ Ocko dokrivoval z kuchyne. Pribehla som mu pomôcť s kanvou na mlieko a hrnčekmi, ktoré niesol.

„Nemal by si chodiť bez palice,“ vyhrešila som ho.

Ocko si zlomil nohu ešte zamlada, keď v ægyptskom prístavе skočil z móla na plávajúcu loď, a teraz chodil o palici vyrezanej z odloženej drevenej dosky z rybárskej bárky svojho pradedka. Zo všetkých obľúbených vecí v miestnosti bola táto moju najobľúbenejšou. Lahká ako papier, plávala aj na tenkej vrstve peny, ale najzázračnejšie na nej bolo, že svietila v tme. Ocko hovoril, že za to môže miazga, ale ja som vedela, že je kúzelná.

Rýchlo som urobila miesto na stole a Himaláju som odložila na policu.

Ocko nalial mlieko do mamkinho džbánu, potom sa usadil na lavicu vedľa mňa a zazubil sa. „Z ktorého vrecka?“

Zagúľala som očami. „Z ľavého.“

Pomykal obočím ako dvoma čiernymi húsenicami. „Správne.“ Vytiahol z vrecka malý pohárik.

„Borovicový med!“ Odskrutkovala som vrchnák, a keď mi tá vôňa vkízla do nosa, ústa mi zaplavili sliny. „Ďakujem, ocko.“

„Prvý deň v škole musíš mať len to najlepšie.“

Pokrčila som plecami. „Je to iba škola...“

„Aha, tak to ho asi budem musieť zjesť sám.“ Chytil otvorený pohár a predstieral, že si med leje do úst.

„Nie!“ schmatla som ho. „Máš pravdu, dnešný deň je veľmi dôležitý. Len sa čudujem, že si nepriniesol ešte jeden.“

Med bol taký dobrý, že som si skoro ani nevšimla, aká je kaša priprálená, ale keď som zdvihla oči, ockova porcia bola nedotknutá. Sedel zhrbený, čo znamenalo, že premýšľa.

Rukou sa dotýkal džbána s mliekom, a tak som videla, ako mu pulzuje krv v zápästí. Očami hľadel niekam veľmi ďaleko.

Prvé dni školy boli ťažké pre nás oboch.

Potichučky som odložila svoju misku a tú jeho som mu prisunula bližšie k ruke. „Zatiaľ ahoj, oci.“

Ked' neodvetil, vzala som si tašku a na odchode som za sebou opatrne zatvorila dvere s odlupujúcim sa zeleným náterom.

KAPITOLA DRUHÁ

Naša ulica sa zvažovala k Západnému moru a lemoval ju dlhý rad rovnakých domov. Boli to hlinené chatrče so slamenými strechami, ktoré podľa Lupe vyzerali rozkošne. Podľa mňa vyzerali tak, že by stačil jeden poriadny náraz vetra a všetky by sa odkotúlali do mora.

Na námestie s trhoviskom som väčšinou uháňala, až sa mi dolu kopcom šmýkalo, pretože krkavce s obľubou lietavajú pri zemi, ale beh ich odplaší. Dnes som si však vystačila s rýchloou chôdzou – koniec koncov, som skoro v najvyššom ročníku. Akosi sa mi nepozdávalo, že by som mala upaľovať ako malé decko.

Vo dverách domu oproti nám stála suseda Maša. Zamávala som jej a snažila sa cez ňu nazrieť dovnútra.

„Hľadáš niekoho?“ Úsmev jej pokrčil vráskavú tvár ako starý papier. „Pablo už odišiel. Vieš predsa, že guvernér chce, aby boli v práci ešte pred svitaním.“

Maša bola už staršia, keď sa jej narodil Pablo. Bruško sa jej nadúvalo, do toho jej šediveli vlasy a na tvári pribúdali vrásy. Maša to považovala za zázrak a Pablo aj bol zázračný. Ja, Gabo aj všetci dedinčania sme ho vždy obdivovali pre jeho silu. Keď mal desať rokov, zdvihol oboch rodičov a udržal ich na pleciach. Keď vás zobrajal na chrbát, cítili ste sa, akoby ste leteli. Už som ho však dlho nevidela.

Keď Maša začala mať pred dvoma rokmi problémy s chrbticou, Pablo skončil so školou a šiel pracovať, hoci ho odhovárala, aby to nerobil. Teraz mal pätnásť a ľahal vozíky, akoby boli z papiera, a ešte sa staral o guvernérove kone.

„Ten darček pre Lupe odniesol,“ dodala Maša a pokrčila nos. Vedela som, že nechápe, prečo som si za kamarátku vybrala guvernérsovú dcéru. „Povedala som mu, aby ho schoval, ako si si želala.“

„Dakujem,“ odvetila som. „Myslíte, že ho tu zajtra stretнем?“

„Možno.“ V jej hlase však nebolo počuť nádej. Pablo vždy vstával pred svitaním a domov sa vracal až po zotmení.

Zamávala som jej na rozlúčku, nadhodila som si tašku na pleciach a vyrazila dolu kopcom.

Gromera z tejto výšky vyzerala ako koleso alebo hviezda s trhoviskom v strede a s ulicami, ktoré sa z neho rozbiehali ako líče. Niektoré sa končili v rozľahlom pokojnom prístave, ktorý úžinou ústil do mora plného rýb. Za jasných nocí sa hviezdy uvelebili na jeho hladine ako lekná.

Guvernérova loď tam bola ukotvená ako vždy. Otec vrvieval, že bola vyrezaná z kmeňa jediného afrikského baobabu.

Musel to byť obrovský strom, pretože trup lode zaberal skoro celú šírku prístavu a sťažeň so stiahnutými plachtami mieril vysoko k oblohe. Nad rybárskymi bárkami sa týčila ako možutná nehybná hora. Ako všetko, čo guvernér vlastnil, zaberala oveľa viac miesta, než by mala.

Na východnej strane žiaril vo svite vychádzajúceho slnka jeho dom. Bolo to sídlo veľké ako päť lodí, postavené z čierneho čadiča medzi modrým morom a zeleným lesom, kde sa rozprestieralo nad poľami ako búrkový mrak. Odtiaľto však vyzeralo také malé, že by sa dalo rozpučiť medzi ukazovákom a palcom. Pod ním sa nachádzala dedina a na polceste stála škola.

Stará školská budova bola malá, ale žiarivo pestrá. Jej múry sme pomaľovali dúhovými farbami, ktoré nám dal otec zo svojich zásob, lenže guvernér ju dal zbúrať. Lupe usúdila, že už má dosť domácej výučby osamote, a dožadovala sa školskej dochádzky s nami ostatnými. A tak dal guvernér Adori postaviť novú budovu z kameňa a dvakrát väčšiu, pretože ak má do nej chodiť jeho dcéra, musí vyzerať honosnejšie.

„Pochop, to nie je kvôli mne,“ povedala Lupe so smutným úsmevom. A noblesnejším hlasom dodala: „To len aby zachoval rodinnú čest.“

Múry novej školy sme nesmeli pomaľovať. Veľa detí sa preto na Lupe hnevalo a dalo jej to pocítiť, ale ja som vedela, že za to nemôže.

Za guvernérovým domom, najbližšie k lesu, bol ovocný sad, kam som nikdy nevkročila. Žmúrila som na hrdlačiacich robotníkov pri pomíňajúcich mravce a premýšľala som, ktorý

z nich môže byť Pablo. Na západe sa čierny pobrežný piesok skoro všetok ponáral do vody. Počas prílivu sme na pláž íšť nesmeli a do vody nemohol vŕať vobec nikto, pokial práve ne-spúšťal na more niektorú guvernérovu loď. Zasvrbeli ma palce na nohách. Ocko mi o cestách na mori rozprával, ale skúsiť to sama... to by bolo niečo úplne iné.

Nad plážami boli hliniská, na ktoré som sa radšej nepozerala, pretože mi pripomínali jednu z mála jasných spomienok na mamku – deň, keď nás s Gabom vzala na hlinu so sebou. Vysvetlila nám, ako sa máme lianami priviazať o dračí strom – *Takto ich zauzlite a potom si dlane natrite miazgou, aby sa vám nešmykali* –, a po jednom nás spustila dolu. Gabo sa hrozne zľakol a začal sa tak mykať, že sa uzol roztrhol. Len čo pristál na dne v mäkkom blate, ozval sa veľmi neslušný zvuk, a keď sa s ním mama vyšplhala z tmy, bol celý špinavý. Smiala som sa, až ma bricho bolelo.

Tú bolesť som si pamätala. Aj to, ako sa vrátila o dva mesiace neskôr, keď mama zomrela. Lenže vtedy bola ostrejšia a nikto nikoho nevyniesol z tmy. Tri roky nato nám anglický pot vzal aj Gaba. Prešli ďalšie tri roky a spomienka na hlinisko mi ešte vždy stáhovala hrdlo.

S Lupe sme sa stretávali pri sude na kraji trhoviska, aby sme mohli íšť do školy spolu, hoci pre ňu to znamenalo, že musí vstávať skoro tak zavčasu ako robotníci.

Ked' som dorazila na námestie, už sa tam tvoril rad

k studni. Využívalo ju čoraz viac ľudí, pretože rieka Arintara začala vyschýnať. Všetky stánky boli otvorené a predávali sa v nich ryby, zrno aj kože. Väčšina patrila guvernérovi. Mali malé striešky studenej modrej farby ako kúsok oblohy a uprostred nich stál slnečný žltý stánok s medom.

Predierala som sa k sudu, keď ma niekto schmatol za zápästie. Nadskočila som a vrazilu do najbližšieho stánku so zeleninou, ktorá sa vzápätí skotúľala na zaprášenú zem.

„Hej!“ zavrčal predavač. „Čo to má znamenať?“

Obrátila som sa, aby som videla, kto ma drží. Bola to žena v zelenom odeve, čo znamenalo, že pracuje v ovocnom sade. Už tam mala byť – oneskorencov z času na čas trestali bičovaním.

„Prepáčte,“ ospravedlnila sa predavačovi, ale nespustila zo mňa oči. „Ty si Isabella Riossová?“

„Áno,“ prisvedčila som. „Kto...“

Stisla mi zápästie ešte pevnejšie. Bola taká malá, že tvár mala skoro v rovnakej výške ako ja. „Niečo sa stalo.“

„Čo to má znamenať?“ zopakoval predavač a vyšiel spoza vriec zemiakov.

„Cata...“ sykla žena a ignorovala ho. „Videla si ju?“

Zamračila som sa. „Cata Rodriguezová?“ Cata so mnou chodila do triedy, ale bavili sme sa spolu len zopár ráz.

Žena rýchlo prikývla. „Som jej matka. Spomínala, že ste kamarátky. Napadlo mi, že možno budeš vedieť, kde je.“

Znepokojene som sa pohla. Bola pravda, že sa ku Cate správam vľúdnejšie než ostatní, ale je tichá a ľudia si ju väčšinou nevšimajú. „Prepáčte,“ začala som, „nevidela...“